

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hova az előfize- tési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	---	---

Komédiások.

Vásári alkalommal, ha már az iparos készítményeit jó áron eladta, jószágain a gazda tulajdona, a venni szándékozók szükségleteiket fődözték s vevő és eladó elmondhatják, hogy a vásár jól sikerült, nem csak a laczi-konyhák, korezmák és vendéglők telnek meg zsufolásig iddógáló és mulató közönséggel, hanem mind ama deszka-alkotmányok is, miket a nép — komédiának nevez.

A komédiások összes tehetségüket érvényesítik, hogy mennél nagyobb közönséget csalogassanak művészi előadásukra. A kintornás változtatva, hol jobb, hol bal kézzel nyomkodja sipládája csavarját, mi közben homlokáról patakokban szakad a verejték. A trombitásnak kidagadnak nyakerei s szemei majd kiugranak üregeikből; annyira fújja, hogy szinte azt várja az ember, mikor szakad már meg a nagy erőlködésbe. A pojáczák krétával meszelt ábrázatukat fintorgatják s tagjaikat kificzamitva, nevetséges poszturákban s durva élezzel mulattatják a szórakozó vásári publikumot. A hálás publikum pedig minden egyes arcfintorításnak, minden esetlen po-

sének, minden faragatlan, sületlen élcznek oly jóízűt kaczag, hogy egy-némelyik csak úgy hempereg jó kedvében.

Pedig hát mennyit szenvednek ezek a szegény ördögök, midőn megélhetésük végett olyankor is mókázni kénytelenek, a mikor tán lelküket ezer fájdalom tépdesi, szívökben búbanat sivár tanyája van, övéik, szeretteik a legnagyobb nyomorral küzdenek s ők maguk azt se tudják, hogy ha ma jóllaktak, jut-e, marad-e egy falatka a kétségbeesítő — holnapra?!

A közönség pedig önelégülten kaczag s örjögve tombol a látottakon. A gyermekek még hetek múlva is arról beszélnek, milyen jól mulattak és mennyit nevettek annak a boldos pojáczának.

A vásári komédiások, ezek a szegény ördögök, a társadalom legszánandóbb alakjai. Nem pénzcsalók ezek, mint a hogy őket némelyek nevezni szokták, hanem a koldulás művészei, kik a könyörülő szív részvételére rászolgáltak s kiknek réztányérjába a jóindulat szivesen is juttat egy-egy fillért, hogy nyomorukat ez által enyhítse.

Van azonban a komédiás had-

nak egy külön fajtája, a mely mint mételey pusztit a társadalom élőfáján, melynek erkölcstelen produkeziói a legnagyobb mértékben vérlázító s undorító mutatóványai, a köztisztesség pellengérézése folytán, a tisztultabb érzésnek legmélyebb megvetését vonják maguk után.

Ezek a komédiások — az élet komédiásai!

Azok, a kik husvét napjának délutánján a polgári kör udvarában végig hallgatták szent hitünk két föl-kent apostolának: Hegyi Antal ellenzéki pártvezér és Hock János nemzeti párti demagóg képviselőnek beszédeit, meggyőződhetek, hogy e két darab szent férfunál nagyobb és veszedelmesebb komédiást, asszonyi állat aligha szült világra, széles nagy Magyarországon. Bátran elzenghetjük fölöttük:

*„Járjatok be minden földet,
Melyet Isten megteremtett,
Nem akadtok bizonyára,
Ilyen — veszett pojáczákra! . . .“*

A husvéti zóna-előadás, — az erkölcsei sikereket jelző röhögés után ítélve, — valóban nagyszabású volt; sőt a mit az utókor számára sietve jegyzünk föl, megtörtént az a párját ritkító csoda, hogy maga a hirhedt

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA.

A „pech,” „pech” marad.

Vannak kérem szavak, a miket szómagyarázattal lehetetlen magyarosan megértetni.

Ilyenek teszem azt: „sik,” „psüt” (írom a hogy tudom!) stb.

És ilyen ez is hogy . . . „pech!”

Hogy mi az a „pech”? Hát azt mondhatnám reá: van is annak lényeges megfejtése?!

A kinek volt része belőle, az tudja, a kinek meg nem volt még, annak úgy is hiába beszélém.

Alapjában véve, se nem „csapás,” se nem „szerencsétlenség,” s nem is egészen „baj,” a hasonló „kellemetlenségek” között.

Úgy valami mindenikből, de mégis el-tűrhető. Hanem csak némely . . . „pech!”

Megkísértem inkább gondolattal magyarázni a szóval alig magyarázható szót.

Nem akarok ugyanis olyan magyarázatot csinálni, mint a minót egy híres tudósunk tett, hogy mi a sódar?

A melyre ő ezt a szó magyarázatot tette: „czombból kikerekített disznóláb!”

Hát hiszen világos, mint a vakablak. Ő mindamellet tudós maradt, de engem bizonyosan boldognak tartának érette.

De visszatérve: pech például az, ha az ember elkártyázza a pénzét.

Pech, mikor az evőeszközökkel meg-rakott kosárból minden igyekvés daczára, kés helyett mindig villát kapar ki.

Pech, ha az embernek több ezer frt vagyonban gyönyörködő nagybácsija van, kinek az ember jó maga az egyetlen unokaöcsese.

Aztán a nagybácsinak egyszer eszibe jut meghalni. Hát ez nem pech, — t. i. az unokaöcsének. (Vége is nem élhet örökké.) De nem is pech a hitelezőknek sem. Hanem aztán mikor a végrendeletet felbontják és a kitagadott örökös az . . . unokaöcs, az akademia pedig a nem remélt örökös, ez már azután . . . pech! Még a hitelezőknek is!

Pech az is, ha az ember szép leányokat kísérve (azaz udvarolva) halad az utcán, azután mikor a legszemlemesebb gondolatokon töri a fejét és legnyájasabb arczokat csinál, akkor jó vele szembe a legmérgeesebb hitelezője.

És a legszemlemesebb gondolat az lesz, hogy lehetne megszökni.

A legkecsesebb mosoly pedig elfagy az arczon s az ember olyan képet csinál, mint mikor kénytelen faeetes uborkát enni, névnap vacsorán — szép asszony kedvéért.

Azután még hozzá azt kérdik az em-

bertől, hogy mi baja? És az ember azt kénytelen rá felelni, hogy — semmi!

Hát kérem ez is pech.

Pech, ha az ember látogatóba megy, a hol szép lány is van a háznál; aztán kérem olyan széles, hogy a felciczomázott szobalánynak köszön: „Kezeit csókolom!”

S a mama meghallván, kineveti érte. A mama lánya meg ostobának tartja.

Pech az is, mikor meg annyira elvakítja az embert a szobaleány szépsége, hogy úgy feledékenységből megcsipi az arczát. Azután ezt meglátja házikisasszony, az ember pedig még csak „leendő vőlegény!”

Hanem hát ezek mind olyan aprólékos pechek, miket az ember egy kis türelemmel és egy kis bosszúsággal idővel könnyen elfelejt.

De van azután olyan pech is, mi az embert egész életen kíséri.

Hogy zsidónak születtem, az például már szintén elég pech.

Mert ebben a demokratikus világban is megesezt velem sokszor, hogy csupán ezért, nem a legillatosabb czimekkel traktáltak.

Sőt egy boldog emlékü tanárom, mikor a legdemokratikusabb eszmékkel magyarázatta a „Három gyűrű” paraboláját Lessingtől, akkor ütött nyakon, mivelhogy rám fogták, hogy én lármozom, s ő meg, demokratának ismerte bár magát, tulajdon-

impreszárió, Hegyi Antal bohóc-kapitány, ez úttal szinte tisztességes mókákat eresztett meg. Mert hát hozzá vagyunk szokva, hogy szent valásunk fölkezt bajnoka, mielőtt kiköpné, nem igen szokta megrágni a szavakat. Mind a mellett enyhébb gorombaságaival is sikerült megröhögtetni a gyűlevész kompániát, mely a templomi produkeziókon már nagyon is kimerült és unatkozott. Különösen tetszett a mélyen tisztelt népnek, szelidlelkű szentatyánk előadása arról, hogy a felebaráti szeretet ösztönéből miként buktatta meg dr. Szivák Imrét Szarvason. Milyen nagyhatású beszédet tartott ott Szivák ellen! Természetesen persze a záptojásokat, leköpéseket, macskazenét és elpüföltetést, mikkel a szarvasi atyafiak megtisztelték, jónak látta tisztességgel letagadni. Végül pedig kijelentette, hogy mind ezen tényeiért, sőt a váci megyés püspökhöz küldött hirhedt leveleiért, kopasz feje búbján egy árva hajszál sem fog meggömbülni.

Alig végezte be Hegyi Antal kenetteljes szónoklatát, alig hangzott el a szószékről gyakorta „barmok“nak tisztelt „kedves polgártársak“ ajkairól az egetverő „éljen,“ már is ott látjuk a porondon Csongrádváros ideiglenes országgyűlési képviselőjét, Magyarország legelső komédiását, Hock János urat.

Ennek a jó úrnak az a fölséges előnye van Hegyi Antal felett, hogy mutatványaihoz még majmot is czipel magával, a mennyiben szeretett képviselőnk inkább hasonlít egy páviánhoz, mint — szent Fábíánhoz.

Hock úr komédiájával, mely a műértő publikumot szintén derült hangulatra keltette, egészében foglalkozunk hosszadalmas lenne. Épp ezért a szellemes (!) élcektől sziporkázó előadásnak csak is néhány passusáról emlékezünk meg.

Hock János úr kegyes volt többek közt elvakkantani, hogy a szabadelvű párton nincs egyetlen-egy ember, a ki meggyőződésből szavazott volna Szivákra, hanem csupán — érdekből.

Hát nagytiszteletű káplán úr, a becsületes meggyőződésről beszélhet bárki más, de önnek legkisebb joga ezen a czímen becses mellével öklelőzni!

Vajjon, ha szabad kérdenünk, ön szabad meggyőződésből ugrott át a szabadelvű pártból a nemzeti pártra? Tudomásunkkal ön, tisztelt képviselő úr, nagyon röviddel ez előtt még úgy függött a szabadelvű párton, mint kutyán a kullancs s alig-alig birták önt kilökni a pártkörből.

Mert hát ismerjük ám mi is az áruló levélke tartalmát, melyet t. képviselő úr a véderővita alkalmával a szili-kerület szabadelvű pártjának elnökéhez intézett! Azt a bizonyos levelet, tetszik tudni, a mely miatt önt a szabadelvűpártból kirúgták!

No igen! De hát erről beszélni nem volna ildomosság, éppen azért, mert kétséget sem szenved, hogy ön még ma is szívvvel lélekkal a „husos fazekak“ mellett fujdogálná a paraszat, ha az az átkozott levél titokban marad és véletlenül nem kerül be a szabadelvűpárt klubbjába...

Legyen ön egész nyugodt a felől, hogy a csongrádi szabadelvűpárt utolsó tagjában is több jellemzilárdóság és elvűség lakozik, mint az ön pártjának legelső tagjában. Önről, nagyon természetes, szó sem lehet, mert önben az elvek éppen oly alapon állanak, mint a rothadt mellizmok fészítő becses oldalbordái.

Nem utolsó vicze az a szelleműs képviselő úr ajkairól az a hóboros ötlet sem, hogy „a Szivák párt jöttment egyénekéből áll és nem benszűlött csongrádiakból, kiknek szülei,

testvérei és rokonai a helybeli temetőben alusszák örökalmukat.“

Hát, t. jöttment úr, jegyezze ön meg magának, hogy alig 10—12-öt leszámítva, pártunk tagjai épp oly benszűltek, mint az ön pártjának tagjai. Hanem, hogy ön merre pislantá meg először a napvilágot, bizony maga sem tudná megmondani. Az arczáról ítélve, valószínűleg az őserdők valamely rengetegében, mert miként írva is vagyom:

„Majmok családjának a legrútabbika:
Az pávián-majom. Hazája Afrika.“

Hogy a népboldogító nemzeti párt eszméiről annál világosabb képet adjunk, illő följegyeztünk azt a fekete lelkű gonoszságot, mely Csongrád város közönsége képviselőjével, egy kath. pappal azt merete kimondani, hogy „a tisztviselők nem becsületes munkával, hanem ravaszsággal keresik kenyerüket. Csak önök keresik tisztességes uton, kedves polgártársaim!“...

Hát nagybecsületes képviselő úr, méltóztassék csak a saját háza előtt söpörgetni! Magyarország szegénysorsu köztisztviselői legalább is olyan tisztességes uton, habár ezerszer több, fáradságos, becsületes munka révén jutnak mindennapi kenyerükhöz, mint ön. Mert ha mindenki úgy keresné a kenyerét mint ön, ha mindenkinek olyan komédiát kellene játszania betevő falatjáért, mint önnek, akkor rövid idő alatt megérnök, hogy az elvakitott csöcselék az értelmiség zsirján rántana rá a czibere levesre!

Föltételezzük, hogy legalább diák korában, lapozgatott a történelemben; tehát tudnia kell, hogy az 1789-iki francia forradalom alatt a fellázított csöcselék első izben is a papokat nyuzta meg elevenen. — Vigyázzon, hogy a csongrádi muzeumba valahogyan ne az ön bőre kerüljön kitévés alá. Mert az ilyen husvéti beszédek után mindnyájunkra sor ke-

ságait illetőleg amint tetszik látni, — elég a n t i s e m i t a volt.

Hanem azért mindamelllett is jó bankhivatalnok lettem. S 1200 frt fizetéssel, meg 200 frt lakbérrel, meg azzal a csekély tantíemmel a mit kapok, tisztességesen meg lehetne élni, csak egy átkozott pechem ne volna.

Rettentően csunya vagyok!

Hízen sok ember megélt már és boldogan is rut ábrázattal.

Haj, de én szörnyen szerelmes vagyok.

S miért ész, mód és pénz, mikor csak egy nincs: legalább t ü r h e t ő f o r m á m.

Mert minden pechet szívesen viselek. Hogy szegénynek, hogy zsidónak születtem, de hogy r ú t v a g y o k . . . ez . . . szinte elviselhetetlen!

Mert hát ilyen körülmények között nagyon természetes, hogy kik már az én mosolyomat is szívesen veszik, azok sem Venusok, sem Junok többé.

Ez az örökség szörnyű nagy csapásom.

Mert örökségem ám!

Az apám is olyan híres csunya ember volt, hogy a város legcsunyább és legnyelvesebb özvegy asszonyát kapta csak feleségül.

Annak is 6 lánya volt, kik hozományának mamájuk tulajdonait örökölhették csak. És ennek a családi boldogságnak va-

gyok én utolsó hajtása. Remeke a rút-ságnak!

Azt mondják; én nem tudom. Tizenöt éves koromtól fogva (mióta udvarolni szoktam) nem néztem tiükörbe. Érthető okokból, hogy el ne keseredjem.

A mamák vélem riasztották a gyermekeket. Sőt el is kerültek, mikor a családi örömek napjai közel voltak, hogy rám ne csudálkozzanak.

Mikor család alapításra kezdtem gondolni, megpróbáltam, végig udvaroltam a város és vidék összes leányainak.

Soha annyi muzsika szó, virágcsokor és parfüm el nem fogyott, mint akkor.

De egyttal soha annyi beteg, elutazott, látogatóban lévő leány nem volt, mint éppen akkor, mikor én udvaroltam.

Pedig a nevem is megváltoztattam. Résztint hazafiságból, résztint hiúságból.

Eredetileg Schönthal Izidor voltam. Azután lett belőlem Szépvölgyi Izor.

És mégis minden gyerek úgy kiáltott reám és úgy ismert a világ: Rut Iezig.

Az egész környéken nem is kaptam feleséget.

Akkor modern módon akartam meg-nősülni.

Gondoltam, látva úgy sem kellek senkinek, majd elsül talán láttatlanban az én kelendőségem.

Kezdtam a szerelem szerencsén ját-

szani. Mert „apró hirdetés“ útján nősülni valószínűságot lutrizás.

Soh' se tudja az ember mit és kit nyerhet. Lehet a m b ó, lehet t e r n ó, de lehet ö r ö k ö s v e s z t e s é g i s.

Jöttek aztán szebbnél-szebb, kecsgetetöbbször-kecsgetetöbbször ajánlatok.

Volt közte vörös, szőke, barna leány. Volt özvegy asszony és hozomány. Volt hozomány és árva leány és Isten tudja hány variatio.

De nekem mindegy akár leány, akár asszony, csak . . . szép legyen.

Mert nem csak az boszantott, hogy az egész környék leányának kosarát az én görbe és púpos vállam hordja, hanem kezdtek aggasztó jelek is föltűnni.

És ezek között az agglegénység leg-csalhatatlanabb előjele — a köszvény.

És még egy k i n á l k o z ó boldogság sem tetszett. A városban pedig már annak is hire járt, hogy Rut Iezig zsákban árul-tatja magát. T. i. „hirdetés útján“ akar nősülni.

Szegény asszony!

No abból sem lesz semmi! Ki így, ki amúgy vélekedett.

A boldogság pedig már zsebemben volt. A jövődöbéli arczképe, a ki az én s z é p f e l e s é g e m lesz.

Micsoda boldogság is lesz az majd.

Elképzeltem, a mint végig sétálok ő vele

rülhet, csak hogy akkor épp úgy nem fogják kimélni a reverendát, mint a kabátot; különbség legfőleg az lesz, hogy a reverenda után kerülökzik majd a sor a kabátra.

Kilátásba helyezte a képviselő úr, hogy „azon esetben, ha választását megsemmisítik, érdekében le fog jönni Apponyi gróf is; az az Apponyi gróf, ki a Szivák pártot még arra sem érdemesíti, hogy ez cipőjéről a port lenyalja; s a kit ő követni fog akkor is, midőn az ország kormányzatával az lesz megbízva. . . Majd kétrét fognak az előtt hajolni a mostani kormánypárti hivatalnokok, ha az lesz a miniszterelnök! Mert az olyan ember, mint Cicatricis főszolgabíró, még Csátár Zsigmondnak is a kezét nyalná, ha az jutna a kormányra!“

No erre az okatlan fenyegetőzésre az a megjegyzésünk, hogy lehozhatja ön ide az egész nemzeti pártot, ám szabad meggyőződésünkben mi akkor is bátran szembe szállunk s összemérjük fegyvereinket önökkel.

Egy dologban azonban kételkedünk és ez az, hogy ha Apponyi Albert gróf, a kit mi a politikai morál mintaképének ismerünk, tudomásal bírja arról, hogy ön az ő czége alatt miféle fürmedvényekkel áll a nép elé, vállalkozzék arra, hogy az ön érdekében csak egyetlen lépést is tegyen!

Ha ön, ki a becsületes kaszátkapát csak választóinak ajánlhatja, hazudozásai mellett éhenkórász módra annyira súlyel, hogy másoknak cipőőről a port nyalogatja, ezt tőlünk bátran teheti. Mi az undorító hízégsnek ezzel az eszközzel élni nem kívánunk; de azt nem is tehetnők, mert ön a hájas bagariák s halzsiros boeskorok porát, szemetjét már is mind szent ajkaira szedte.

Az esetben, ha Apponyi Albert

az utcán s az emberek irigyen mutatnak reám, hogy ott megy Rut Iczig és az ő gyönyörű felesége.

Es én boldog elégedettséggel fogom hangoztatni úton-útfélen, hogy kár is lett volna városunkbeli lányba szeretni, úgy sínes nekem való elég szép.

S azok a lányok! ah megöli a méreg őket, hogy ezt Rut Iczig meri mondani! A kitők mind . . . kikosaraztak.

Boldogság és boszú koválygott fejemben. Ki volt tűze a nap is, mikor „én“ majd először látogatására elmegyek.

Es mindkettőnk keblén piros rózsza, az égő szerelem illatos virága lesz, hogy egymásra ismerjünk a harmadik vármegye egyik indóházában, a hol ő lakik és vár majd reám, az első találkára.

Es a találkozás meg is történt. Es a lakodalom kérdehetnék a t. kíváncsiak?

Az — az — nem!

Mert én egy özvegy asszony már asszony leányának gyönyörű arczképét szorongattam 6 hóig, a mit az az özvegy asszony tévedésből küldött hozzám saját képmásaként, a ki nem restelt 50 éves korában arra gondolni, hogy férjhez menjen — „kishirdetés útján!“

Ha csak az lett volna a baj, hogy 50 éves volt! . . . De mikor még nálamnál is . . . rátabb!

Azután mondja valaki, hogy én nem vagyok peches! F—k Z—n.

gróf a kormányra jut, ön természetesen követheti és mint kuvasz, követni fogja őt, ha ugyan egy újabb árulás miatt addig már a nemzeti pártról is ki nem rugják; az a nép azonban, melyet önnek most sikerült megmaszlagolnia, már önt akkor követni nem fogja. Ezzel t. politikai vigécz úr, tisztában lehet. Mert ha majd az Apponyi-kormány rójjja ki az adót, hajtattja végre azt és fogja ki nevezni a tisztviselőket: az „oh nép,“ a „szeretve tisztelt kedves polgártársak“ éppen olyan ellenségei lesznek annak a kormánynak, mint a jelenleginek. Akkor ismét olyan egyén mellé fognak állni, ki a városháza kisöprését, a tisztviselők elcsapatását, adó leszállítást s túlvilági léleküdvösséget fog nekik ígérni, éppen úgy, mint a hogyan ön ígérte. . . Ön pedig egy tuczat unokahuggal nyugalmaztathatja és meghuzhatja magát, ha lesz, valamelyes szerény falusi plébánián.

Arra a rágalomra, mit ön dr. Cicatricis főszolgabíró urra tett, az illető melegiben kifejezte a mi meggyőződésünket is, midőn harsány hangon fülébe kiáltotta önnek: „Hazudik! Hazudik! Bitang!“

Mivel önnek e szép titulusok ellen kifogásai nincsenek, azokkal mi is beérjük, s így legalább az ön jellemére saját magával egy véleményen vagyunk!

Végül csak annyit. Legyen ön nyugodt affelől, hogy ha téve-tagadva megmaradna is ön városunk országgyűlési képviselőjének, s ideiglenes állásában öt évre megerősítenék, mi még azért falba nem verjük a fejünket. Csátár Zsigmond hét évig viselte az arczunkat, még is kibirtuk. Igaz ugyan, hogy az öreg úr, távolról sem viselte magát oly rakonezátlanul, mint ön.

Hanem azt az egyet előre bocsátjuk, hogy a tisztesség mértékét ezentúl mi is a reverendához fogjuk hozzászabni, s erkölcsi kötelességünknek ismerjük, hogy a politikai szélhámoskodásnak a husvéti beszédhez hasonló nyilatkozásait, az Úr Jézus legnagyobb dicsőségére, kellő ismerésünk hangján fogjuk méltatni, s a népámtításban útagzó pávián apostol utjára a hódolat virágait fogjuk özönjével hintegetni.

Tehát — a viszontlátásra!

Ujdonságok.

— április 24.

— Farkas Bélát a helybeli közs. elemi és polgári iskolák igazgatóját, tegnapi névünnepe alkalmából a tanító-testület, tanuló ifjúság és még számosan üdvözölték. Mi is szívből üdvözöljük a kiváló érdemű tanférfiút.

— Bucsú. A szomszéd Alpar községnek ma van egyházi bucsúja, melyre a hívek tőlünk is meglehetősen szép számban zarándokoltak át.

— Iskolaszéki gyűlés. A közs. iskolaszék tegnap d. u. tartotta ápril havi gyűlését. Az iskolaszék már ez alkalommal intézkedett a közs. iskolák részére jövő tanévben szükséges tüzelő-anyagok beszerzéséről, nehogy a késedelem következtében silányabb és drágább fűtő anyagot kapjanak az iskolák.

— Helyiségváltoztatás. A helybeli ipartestület irodáját eddigi helyiségéből Szabó Imre pósta-útczái házába helyezte át.

— A „Magyar Hirlap“ El sem képzelhettük, honnan ér bennünket a nagy szerencse, hogy a „Magyar Hirlap“ e hó 19-én megjelent számát szerkesztőségünkhöz megküldötte. A mint azonban bepillantottunk a nevezett lapba, azonnal tisztába jöttünk a dologgal. Nevezetesen ott láttuk mindjárt a második lapon: „A csongrádi mandátumról közölt értesítést, — melyből idézzük a következőket: „Hock János, delután az egyesült ellenzék körhelyiségében tartott nagyszabású politikai beszédet, melyet az egész város polgársága végtelen hallgatott. . . Nincs ember Csongrádon, még a kormánypártiakat sem véve ki, a ki el nem ismerné, hogy Hock választásánál tisztább és becsületesebb választás alig volt még Magyarországon. Még azok is, a kik eddig a kormánynak voltak tántoríthatatlan hívei, most Hock pártjához csatlakoztak. stb.“

Hogymeny nyi a valóság ebben a tudósításban, mit valószínűleg maga Hock János úr küldött a nevezett laphoz, arra vércikkünkben bővebben kiterjeszkedünk, s éppen ezért, szíves viszonzásul, nem késünk jelen számunkat a „Magyar Hirlap“ szerkesztőségének mi is megküldeni.

— A sorozás. A csongrádi járás hadköteleseinek állítása a tegnapi nappal vette kezdetét a város közházánál, mely ez alkalomra a helybeli és vidékről is nagy számban összesereglett újonczokkal egészen megtelt. A bemaradtak ajkán föl-föl hangzik a büszkén kesergő nóta: „Mind elviszik a legények elejét,“ — s nem egy hajdon szívnek titkos dobbanása hangozza vissza, hogy „Rátok lányok még az ég is beborult!“ A tegnapi nap eredménye azonban busongásra még nem igen ad okot, mert a jelentkezőknek csak igen kis százaléka jutott mondúr alá, s így kevés lesz a száma azoknak is, a kik eldanolják, hogy

„Gyerünk lányok, gyerünk el Szögedébe,
Alljunk ki a nagykaszárnya elébe.
Alljunk ki és döntsük ki az oldalát:
Eressze ki minden lány a babáját!“

— A Magyar-francia biztosítói részvénytársaság, Beniczky Ferencz ur ö Nagyméltósága elnöke alatt folyó évi április hó 16-án tartá rendes közgyűlést. Az előterjesztett igazgatósági jelentésből a következő figyelemreméltó adatokat idézzük: A tűzbiztosítási üzletben a díj- és illeték-bevételek 4,093,248 forintot; a jégbiztosítási üzletben 403,155 forintot, a balesetbiztosítási üzletben 49,180 forintot és az életbiztosítási üzletben 746,824 forintot tettek. Az össze sdjbevételek volt 5 282 407 forint Valamennyi ágazatban kiadott, mint viszontbiztosítási díj 1,578,826 forint; kárkért fizetett, a tűzbiztosítási üzletben 1,927,069 forint, a jégbiztosítási üzletben 406,619 forint, balesetbiztosítási üzletben 6,616 forint, az életbiztosítási üzletben 213,005 forint, összesen 2 553,309 forint A társaság bevételi az intézeti házak jövedelméből, kamatokból, az értékpapírok nyereségéből és különféle jövedelmekből, 272,182 tettek: az intézet tartalékainak összege 5 111,581 forintra emelkedett A díjkötelezvény-társa 7,554,261 forintot tartalmaz Az életbiztosítások tőkében és járadékban 18,773,835 forintot képviselnek. A társaság fennállása óta kártérítésekért több mint 54 millió forintot fizetett készpénzben, 65,003 forintot tevő nyereség nem lesz kiosztva, hanem 17,760 ft a ketes követelések 50,000 frtra emelésére, továbbá 18,312 ft a tőke tartalék 170,000 ft emelésére fordították és 28,930 ft új számlára átvitették. A társaság biztosítéki alapjai 6,860,519 ft 29 krt tesznek. A közgyűlés elé terjesztett jelentésből és zárszámadásokból meglegezővel konstatáljuk, hogy ezen hazai intézet üzlete folyton örvedetesen fejlődik és terjed és hogy a szolid és takarékos üzletkezelés jövőben bizonyára még fényesebb eredményeket fog felmutatni.

A Tarnóczy-tűzfecskendő- s gépgyár részvénytársaság közgyűlést új választásokkal tette nagybecsűvé a honi ipar előnyére. Ugyanis ezen gyár, mely a tűzoltószerek gyártásának terén mind a minőség, mind a mennyiség tekintetében a legelső helyet tölti be, az új igazgatóság vezetése alatt ki fogja terjeszteni áldásos működését más iparágakra. Ilyenek: öntvények s különféle háziésszközök gyártása; ugyiszintén fognak készíteni ipari segédgépeket. A rézöntödét, a mely mostanig is számottevő volt, az új igazgatóság kibővít, ott rézkonyhadényeket is gyártat és bronzból műtárgyakat is öntenek. Az eddigi öntvények közül méltán kiválék — pompásan sikerült voltánál fogva — József királyi magyar herceg s es. k. osztrák főherceg domboraívű fejöntvénye, amel melyre is kedvelt díszes számos hazai tűzoltóegyesület irodájának. Az új igazgatóság Latkóczy Imre képviselő, elnök, Bánó László, Brachfeld Szigfrid, Hirschfeld Emil, Rosenberg Gyula jogtudor, Rudnay Béla orsz. képviselő és Tarnóczy

Gusztáv urakból áll; míg a felügyelőbizottság tagjai: Matuska Péter jogtudor és Szendrei János jogtudor urak.

A gyár vezetésével Tarnóczy Gusztáv úr bízott meg; eme vajmi terhes, ámde a honi gyár-
ipar fejlesztésére sokat tehető tisztelet ő fogja ellátni.
Voltaképp azért nem válnak ő a most lezajlott általános
választásoknál képviselővé, hogy figyelmét és

munkásságát fokozott mérvben szenteltesse az ő
általa alapított első magyar tűzfecskendő-gyárnak
Valóban nehéz azt felbírálunk, Tarnóczy Gusztáv
úr, aki már ismételve volt képviselőházunk egyik
leghasznosabb tagja a mérvadó tényezője az ipar-
ügyek megvitatásánál, nem hozott-e túlnagy áldozat-
ot a honi tűzfecskendő gyártása érdekében a kép-
viselőház rovására: nem vállalván most képviselő-

séget. Iparügyekben jártas szakértő oly rendkívül
kevés van a képviselőházban, hogy Tarnóczy Gusztáv
niana szerfölött érezhető lesz ott Persze! a
vezetése alá került gyár még gyorsabban fog fejlődni,
annak szentelhetvén munkássága java részét.

Felelős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.

Kiadó lap-tulajdonos: SCHWARCZ SÁNDOR.

WALLA JÓZSEF

cementáru-gyára, építési
anyagok raktára

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik:

GRANITTERAZZO,
BETONIROZÁSOK,
CSATORNÁZÁSOK,
SZÖKŐKUTAK,
CEMENT-LAPOK és
MOZAIKLAPOKKAL
KÖVEZÉSEK
elkészítésére stb.

Raktárt tart:

KERAMIT-LAPOK
KELHEIMI-LAPOK
METTLACHI LAPOK,
TERRACOTTA-ÁRUK,
KÖFEDÉLPÉP,
TŰZÁLLÓ TÉGLAK,
KÉMÉNY-RAKVA-
NYOKBÓL stb.

Gyári raktára a
gardonaul Portlandi
cement és vízhat-
lan mész-gyárnak.

Gyári raktára a
gardonaul Portlandi
cement és vízhat-
lan mész-gyárnak.

Rendkívüli fontos találmány gyengeség ellen!

FERFIAKNAK!

A cs. és kir. szab. **Potentator**-ral gyógyul-
hatnak férfiak rögtön, tartósan és utóbajok
nélkül, még oly esetekben is, hol semmi sem
használt; még több évi gyengült vagy elvesz-
tett erő is helyreállítatik (külsőleg észreve-
hetetlen, garantírozott ártalmatlan, izgalom
nélküli, kellemes gyógymód.) Hires tanárok
elismerő nyilatkozatai, legmelegebb orvosi
ajánlások és az alaposan kigyógyultak ezer-
nyi hálaíratat érdekel nélkül tanácsolják a cs.
és kir. szab. **Potentator** alkalmazását. Mara-
dandó eredmény. A küldés és csomagolás
diskrécióval. Tartalom és származás felis-
merhetetlen. **Dr. Altmann Károly**, Wien, VII.,
Mariahilfstrasse 70. sz. Felvilágosító röpiratok
kiváratra ingyen és bérmentve küldetnek.

16-26

AZ ELSŐ

ALFÖLDI COGNAC-GYÁR

HALÁSZ FERENCZ ÉS TÁRSA

KEGSKEMÉTEN.

Ajánlja minden faju COGNAC GYART-
MANYAIT, különösen az orvosi tekinté-
lyek által kellemes és gyógyhatású itálnak

elismer

Gyógy Cognacját

mely palaczkokban kapható Csongrádon
Bagossy József urnál.

Ajánlja minden faju COGNAC GYART-
MANYAIT, különösen az orvosi tekinté-
lyek által kellemes és gyógyhatású itálnak

elismer

Gyógy Cognacját

mely palaczkokban kapható Csongrádon
Bagossy József urnál.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. — Ez a magyar olvasó közönség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposasága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették népszerűvé. A kormány körében előforduló eseményekről az „Egyetértés” olvasói értesülhetnek első sorban. — Az országgyűlési tárgyalásokról a legrészletesebb, tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közli. Bármely párthoz tartozók is a képviselő, beszéde az „Egyetértés”-ben a legterjedelmesebben közöltetik. — Ez az óriási terjedelmű lap egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi célt szolgál, mert naponként megtalálja benne a család, a hölgyvilág a maga szép-irodalmi olvasmányát a világirodalom legkitünőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárcacikkeket legjobb írónktól, divattudósítást Párisból stb., úgy, hogy nincs szépirodalmilag, mely az „Egyetértés”-nek e rovatával a versenyt kiállhatná.

S ezzel szemben ott van az „Egyetértés” nek oldalakra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, kö-nyesség és jólérsétsétség tekintetében utólrhetetlennek van elismerve a magyar sajtóban. Egyik legfőbb érdeme az „Egyetértés”-getlen lap fölötté áll minden pártérdeknek és csak az igazságot szolgálja. Az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű országgyűlési tudósításainak is mindenkor a párttekinteten felülemelkedő részrehajlatlanság szerezte meg a közelismerést, mely abban nyilvánul, hogy az „Egyetértés” olvasói között minden pártból találunk híveket.

Az „Egyetértés” gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tőzsdei tudósításának bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. — A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az „Egyetértés”-ben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az „Egyetértés” ma már nélkülözhetlenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipar- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az „Egyetértés” a legjobban informált lap Magyarországon.

A rendes rovatokban s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt hű tudósításokon kívül végre csak az „Egyetértés” 3 speciális rovatát említjük meg, melyek országos hírre tettek szert. Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az

„EGYETÉRTÉS”-re

melynek előfizetési ára: egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénsek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámokat a kiadóhivatal kiváratra ingyen és bérmentve küld.

Az „Egyetértés” felelős szerkesztője és

kiadótulajdonosa:

CSÁVOLSZKY LAJOS.

Az „Egyetértés” kiadóhivatala:

Dalszínház-utca 1. szám.

(Az operaházzal szemben.)

Csongrád, 1892. Nyomatott Schwarcz Sándor könyvnyomdájában.